

Veelgestelde vragen over de nieuwe cookieregels

Vragen over de wet

Q: Hoe luidt de nieuwe bepaling die het zogenaamde cookieverbod vormt?

De nieuwe bepaling is op 5 juni 2012 in werking getreden en luidt als volgt:

Artikel 11.7a Telecommunicatiewet

“1. Onverminderd de Wet bescherming persoonsgegevens dient een ieder die door middel van elektronische communicatienetwerken toegang wenst te verkrijgen tot gegevens die zijn opgeslagen in de randapparatuur van een gebruiker dan wel gegevens wenst op te slaan in de randapparatuur van de gebruiker:

a. de gebruiker duidelijke en volledige informatie te verstrekken overeenkomstig de Wet bescherming persoonsgegevens, en in ieder geval omtrent de doeleinden waarvoor men toegang wenst te verkrijgen tot de desbetreffende gegevens dan wel waarvoor men gegevens wenst op te slaan, en

b. van de gebruiker toestemming te hebben verkregen voor de desbetreffende handeling. Een handeling als bedoeld in de aanhef, die tot doel heeft gegevens over het gebruik van verschillende diensten van de informatiemaatschappij door de gebruiker of de abonnee te verzamelen, combineren of analyseren voor commerciële, charitatieve of ideële doeleinden, wordt vermoed een verwerking van persoonsgegevens te zijn, als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet bescherming persoonsgegevens.

2. De in het eerste lid, onder a en b, genoemde vereisten zijn ook van toepassing in het geval op een andere wijze dan door middel van een elektronisch communicatienetwerk wordt bewerkstelligd dat via een elektronisch communicatienetwerk gegevens worden opgeslagen of toegang wordt verleend tot op het randapparaat opgeslagen gegevens.

3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is niet van toepassing, voor zover het de technische opslag of toegang tot gegevens betreft met als uitsluitend doel:

a. de communicatie over een elektronisch communicatienetwerk uit te voeren, of

b. de door de abonnee of gebruiker gevraagde dienst van de informatiemaatschappij te leveren en de opslag of toegang tot gegevens daarvoor strikt noodzakelijk is.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in overeenstemming met Onze Minister van Veiligheid en Justitie nadere regels worden gegeven met betrekking tot de in het eerste lid, onder a en b, genoemde vereisten. Het College bescherming persoonsgegevens wordt om advies gevraagd over een ontwerp van bedoelde algemene maatregel van bestuur.”

Veelgestelde vragen over de nieuwe cookieregels

Q: Zijn de regels alleen van toepassing op computers?

Nee, de regels zijn van toepassing op alle randapparatuur van gebruikers zoals onder meer smartphones, spelcomputers en tablets.

Q: Zijn de regels van toepassing op alle cookies?

Op grond van artikel 11.7a, derde lid, Tw zijn er twee uitzonderingen. Deze uitzonderingen op het plaatsen en/of benaderen van gegevens zonder het vragen van toestemming en vooraf informeren van gebruikers gelden niet indien dit nodig is om communicatie uit te voeren. Tevens geldt dit niet indien het opslaan van gegevens of toegang verkrijgen tot gegevens strikt noodzakelijk is voor een door een gebruiker gevraagde dienst. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan een cookie die nodig is om af te rekenen bij een webshop of ten behoeve van het inloggen bij internetbankieren. De regels zijn van toepassing op zowel first- als third-party cookies.

Q: Valt een cookie ten behoeve van het bijhouden van webstatistieken onder de uitzondering van artikel 11.7a, derde lid, Tw?

Nee, slechts cookies die vallen onder de hiervoor genoemde uitzonderingen mogen geplaatst worden zonder toestemming. Een cookie dat gebruikt wordt om webstatistieken bij te houden, zoals bijvoorbeeld een Google Analytics cookie, is niet noodzakelijk voor het uitvoeren van communicatie of strikt noodzakelijk voor het leveren van een door een gebruiker gevraagde dienst.

Q: Mijn site maakt geen gebruik van cookies, maar van een andere techniek, mag dit wel?

De bepaling gaat verder dan het plaatsen van cookies; de bepaling ziet ook op andere technieken waarbij gegevens geplaatst worden op randapparatuur van gebruikers waaronder het gebruik van Flashcookies, HTML5-local storage en andere technieken waarbij gegevens worden geplaatst en/of uitgelezen. Slechts indien er in het geheel geen sprake is van het opslaan van gegevens dan wel toegang verkrijgen tot gegevens op de randapparatuur van gebruikers zal artikel 11.7a Tw niet van toepassing zijn.

Q: Betreft het een voor de markt geheel nieuwe bepaling?

Strikt genomen niet. OPTA hield reeds toezicht op artikel 4.1 BUDE, al is de huidige norm uit artikel 11.7a Tw wel zwaarder. Het is niet langer voldoende om te informeren en een weigeringsmogelijkheid te bieden zoals in artikel 4.1 BUDE is opgenomen. Nu dient er voor het plaatsen en/of benaderen van gegevens niet alleen geïnformeerd te worden maar tevens toestemming gegeven door de gebruiker. Aan (het aantonen van) toestemming worden zwaardere eisen gesteld. De zwaardere norm in artikel 11.7a Tw volgt uit de Europese richtlijn 2009/136/EC die in geheel Europa ingevoerd.

Veelgestelde vragen over de nieuwe cookieregels

Vragen over de implementatie

Q: Wat merkt de internetter van de cookieregels?

Dat hij geïnformeerd wordt en toestemming moet geven alvorens een site cookies plaatst op zijn randapparatuur, zodat hij kan kiezen of een website gegevens mag opslaan op of toegang mag krijgen tot gegevens op zijn computer. Meer macht voor de consument dus over zijn privacy op het internet.

Q: Welke sites moeten toestemming vragen om cookies te plaatsen en welke niet?

Elke site moet toestemming vragen, ook overheidsdiensten en buitenlandse sites.

Q: Hoe zit het met het informeren en toestemming vragen?

De informatieplicht omtrent het plaatsen van cookies is onlosmakelijk verbonden met het werven van toestemming tot het plaatsen daarvan. Net zoals bij de regels omtrent het spamverbod uit artikel 11.7 Tw dient er bij artikel 11.7a Tw sprake te zijn van een toestemming die op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens “*vrij, specifiek en op informatie berustend*” is. Partijen mogen zelf bepalen op welke wijze de toestemming wordt geworven en informatie wordt verstrekt. Het werven van een toestemming zal echter net zoals in artikel 11.7 Tw niet kunnen geschieden door middel van een (vage) verwijzing naar bijvoorbeeld algemene voorwaarden, privacy en/of permission statements; voor een gebruiker moet de informatie volstrekt helder zijn waarom en waarvoor hij toestemming geeft en tot hoever de door de gebruiker gegeven toestemming strekt. Voor het werven van een adequate toestemming en het voldoen aan de informatieplicht zal de informatie daarover derhalve gemakkelijk te vinden en tevens gemakkelijk te begrijpen moeten zijn. Dit kan afhankelijk zijn van de doelgroep die men tracht te bereiken.

Q: Mag ik de toegang tot mijn website ontzeggen aan mensen die geen toestemming geven?

Als een gebruiker geen toestemming geeft voor het plaatsen van een cookie is het mogelijk dat een website niet goed werkt. Het is voor een website niet verplicht een gebruiker toegang te geven en die toegang kan afhankelijk worden gemaakt van het accepteren van een cookie.

Q: Hoe kan ik als website-eigenaar de nieuwe regel implementeren?

De cookieregels houden een informatieplicht en een toestemmingsvereiste in. Partijen die cookies plaatsen en lezen moeten duidelijke informatie geven over het feit dat zij cookies gebruiken en met welk doel. Daarnaast mogen de cookies, behoudens de in de wet opgenomen uitzonderingen, alleen geplaatst of gelezen worden indien de gebruiker daarvoor toestemming heeft gegeven. De partij die cookies plaatst en leest kan deze toestemming vragen door bijvoorbeeld een pop-up. Als de gebruiker desgevraagd toestemming geeft, kan deze toestemming worden opgeslagen in een cookie,

Veelgestelde vragen over de nieuwe cookieregels

zodat het niet nodig is om bij elk bezoek opnieuw om toestemming te vragen.

Q: Hoe zit het met de browserinstellingen, kan een gebruiker niet door middel van een instelling in zijn browser tonen waarvoor hij wel of niet toestemming geeft?

Momenteel kun je als plaatser/lezer van cookies er nog niet van uitgaan dat als de browser cookies accepteert de gebruiker daar dan wel toestemming voor zal hebben gegeven. Veel browsers staan ingesteld op alle cookies accepteren, en uit het feit dat de gebruiker dit niet heeft aangepast kan je geen toestemming voor het gebruik van cookies afleiden. OPTA juicht een gebruiksvriendelijke oplossing toe waarbij het geven van toestemming wél via de browserinstellingen kan worden geregeld. Hierover wordt op Europees niveau gesproken. De Do Not Track systemen van de huidige browsers zijn nog onvoldoende. Verder staat de Do Not Track techniek bij de grote browserfabrikanten, uitgezonderd Microsoft Internet Explorer 10, standaard uit. Het is niet toegestaan te wachten met de implementatie van de cookieregels in afwachting van de ontwikkelingen op dit vlak.

Q: Voor wie geldt de norm?

Uit de bepaling volgt dat de norm geldt voor een ieder. Dit betekent dat een ieder die gegevens plaatst of toegang wenst te verkrijgen tot gegevens dient te voldoen aan de regelgeving. Het verbod geldt derhalve voor zowel de eigenaren van Nederlandse websites als buitenlandse websites. De eigenaren van de websites zijn het aanspreekpunt voor welke informatie hun site biedt en welke gegevens de websites wensen op te slaan. Dat zij niet zelf de advertenties op hun website plaatsen doch dit uitbesteden aan adverteerders al dan niet via advertentienetwerken doet daar niet aan af, immers de gebruiker bezoekt de website van de website eigenaar en niet de website(s) van de adverteerder(s).

Q: Moet een gebruiker bij ieder bezoek toestemming geven?

Een gebruiker hoeft niet bij elk herhaald bezoek van een website opnieuw toestemming te geven nadat hij reeds een keer toestemming heeft gegeven. De toestemming blijft geldig gedurende de levensduur van de cookie tenzij een gebruiker zijn toestemming intrekt, bijvoorbeeld door het verwijderen van de cookie. Ook zal de toestemming niet meer geldig zijn indien de website-eigenaar de aard van de gegeven toestemming heeft veranderd, bijvoorbeeld door een aanpassing in zijn privacy- en/of cookiebeleid.

Veelgestelde vragen over de nieuwe cookieregels

Vragen over OPTA

Q: Hoe gaat OPTA handhaven?

OPTA zal niet alleen toezien op het naleven van de informatieplicht maar tevens op de verplichting dat er sprake moet zijn van toestemming. Enerzijds gaat OPTA inzetten op de verplichting om bij het plaatsen en lezen van gegevens, waaronder cookies maar ook andere zaken zoals software en apps, de gebruiker van voldoende informatie te voorzien. Anderzijds gaat OPTA er op toezien dat partijen zich houden aan de verplichting en in elk geval optreden indien er gegevens worden geplaatst en/of benaderd waarbij op geen enkele wijze om toestemming is gevraagd.

OPTA zal handhaven op basis van eigen onderzoek en op basis van signalen uit de markt. OPTA heeft de beschikking over digitale rechercheurs die onderdeel uitmaken van het Team Internetveiligheid. Tips ten aanzien van mogelijke misstanden rondom de wet kunnen gebruikers indienen via ConsuWijzer.

Q: Wat is de maximumboete die OPTA op kan leggen?

De wet geeft OPTA de bevoegdheid om bij overtreding van regels in de Telecommunicatiewet boetes tot maximaal € 450 000 op te leggen. Dit maximum geldt ook voor overtreding van de cookieregels, maar de hoogte van de boete die daadwerkelijk wordt opgelegd bij een concrete overtreding hangt af van verschillende factoren. De factoren die meespelen bij het bepalen van de hoogte van de boete bij een concrete overtreding zijn vastgelegd in de Boetebeleidsregels van OPTA. Naast het opleggen van boetes kan OPTA ervoor kiezen een partij te waarschuwen of een last onder dwangsom op te leggen om zodoende een overtreder te doen bewegen zijn overtreding te staken.

Q: Kunnen consumenten zich melden bij jullie als ze ongevraagd cookies op de computer kregen?

Consumenten kunnen deze signalen melden bij ConsuWijzer: www.ConsuWijzer.nl